

INF-1100: Stack, call stack, og heap

Einar Holsbø, UiT – Norges arktiske universitet

H25

feil.c

Oversikt

- ▶ Datastrukturen stack (eng.): hva er det og hvordan brukes det?
- ▶ Stacken, (aka. “the call stack”): hvordan gjøres funksjonskall?
- ▶ Hvordan (ca.) er programmet lagt ut i minnet?

Stack er engelsk for *stabel*

Figure 1: En stabel av tallerkener på et hemmelig sted i Tromsø

- ▶ Vi stabler “nederst til øverst”
- ▶ Vi tar ting ut “øverst til nederst”
- ▶ En stabel av tallerkener er **Last In, First Out (LIFO)**

En *stack* er en LIFO datastruktur (tegning)

- ▶ Å legge noe inn kalles en **push**
- ▶ Å ta noe ut kalles en **pop**

Aktivitet: fullfør programmet

```
#include <stdio.h>

char STACK[128];           // holds stack data

void push(char ch) {       // implement me
}

char pop() {               // implement me
}

int main() {
    push(1); push(2); push(3);
    // should print 3 2 1
    printf("%d ", pop()); printf("%d ", pop()); printf("%d\n", pop());
}
```

Løsningsforslag <https://bit.ly/3l2kzg7>

```
char STACK[128];           // holds stack data
int top = 0;

void push(char ch) {
    STACK[top] = ch;        // place ch on top
    top = top + 1;          // increment pointer
}

char pop() {
    top = top - 1;          // decrement pointer
    return STACK[top];      // return item (will be overwritten on next )
}
```

Diskusjon

Denne løsninga flytter en peker; hva med å flytte data i stedet?

1. vil det fortsatt være en stack?
2. vil det være "like bra"?

Eksempel: streng i revers <https://bit.ly/3B3l8eV>

```
char hello[] = "Helloworld";

int i = 0;

// push until terminating zero
while (hello[i] != 0) {
    push(hello[i]);
    i ++;
}

// match number of pop with number of push!
for (int j = 0; j < i; j ++) {
    hello[j] = pop();
}

printf("%s\n", hello);    // prints dlrowolleH
```

The Call Stack (“stacken”)

Funksjoner trenger plass i minne til argumenter, returverdi, og arbeidsvariabler

```
char subtract(char a, char b) {  
    return a - b;  
}
```

To muligheter:

Funksjoner trenger plass i minne til argumenter, returverdi, og arbeidsvariabler

```
char subtract(char a, char b) {  
    return a - b;  
}
```

To muligheter:

1) Sett av en fast plass i minnet til hver funksjon

- ▶ Lett å implementere
- ▶ Funksjoner kan aldri kalle seg selv (hvorfor?)

Funksjoner trenger plass i minne til argumenter, returverdi, og arbeidsvariabler

```
char subtract(char a, char b) {  
    return a - b;  
}
```

To muligheter:

1) Sett av en fast plass i minnet til hver funksjon

- ▶ Lett å implementere
- ▶ Funksjoner kan aldri kalle seg selv (hvorfor?)

2) Sett av en bit med minne for hvert **kall** til en funksjon

- ▶ Enkelt hvis man bruker en stack
- ▶ Funksjoner kan kalle seg selv

Einar-style assembly for kallet til subtract + tegning

C:

```
char diff = subtract(6, 5);
```

E.-s. assembly:

```
    PUSH 5                // put arguments on stack
    PUSH 6
    CALL subtract          // jump to subtract code
    ...
# subtract:
    POP r2                // pop argument into register 2
    POP r3                // pop argument into register 3
    SUB $(r3), $(r2), r2   // subtract value in r2 from r3, store in r2
    PUSH $(r2)            // push the result in r2
    RETURN                // jumps back via return ptr
```

Noen funksjoner som kaller hverandre

Pseudokode:

```
int a(int arg) { ...; ret_b = b(arg); ...; }
int b(int arg) { ...; ret_c = c(arg); ...; }
```

Call Stack

[illegible]

Noen funksjoner som kaller hverandre

Pseudokode:

```
int a(int arg) { ...; ret_b = b(arg); ...; }
int b(int arg) { ...; ret_c = c(arg); ...; }
```

Call Stack

Vi kaller $a(\dots)$

[illegible]

Noen funksjoner som kaller hverandre

Psevdokode:

```
int a(int arg) { ...; ret_b = b(arg); ...; }  
int b(int arg) { ...; ret_c = c(arg); ...; }
```

Call Stack

Vi kaller a(...)

```
----- STACK -----  
|                       |  
|                       |  
|                       |  
|                       |<-- toppen av stack  
| a() STACK FRAME |  
-----
```

Noen funksjoner som kaller hverandre

Psevdokode:

```
int a(int arg) { ...; ret_b = b(arg); ...; }  
int b(int arg) { ...; ret_c = c(arg); ...; }
```

Call Stack

a(...) kaller på b(...)

```
----- STACK -----  
|                       |  
|                       |  
|                       |  
|                       |<-- toppen av stack  
| a() STACK FRAME |  
-----
```

Noen funksjoner som kaller hverandre

Psevdokode:

```
int a(int arg) { ...; ret_b = b(arg); ...; }  
int b(int arg) { ...; ret_c = c(arg); ...; }
```

Call Stack

a(...) kaller på b(...)

```
----- STACK -----  
|                       |  
|                       |  
|                       |<-- toppen av stack  
| b() STACK FRAME |  
| a() STACK FRAME |  
-----
```

Noen funksjoner som kaller hverandre

Psevdokode:

```
int a(int arg) { ...; ret_b = b(arg); ...; }  
int b(int arg) { ...; ret_c = c(arg); ...; }
```

Call Stack

b(...) kaller på c(...)

```
----- STACK -----  
|                       |  
|                       |  
|                       |<-- toppen av stack  
| b() STACK FRAME |  
| a() STACK FRAME |  
-----
```

Noen funksjoner som kaller hverandre

Psevdokode:

```
int a(int arg) { ...; ret_b = b(arg); ...; }  
int b(int arg) { ...; ret_c = c(arg); ...; }
```

Call Stack

b(...) kaller på c(...)

```
----- STACK -----  
|                       |  
|                       |<-- toppen av stack  
| c() STACK FRAME |  
| b() STACK FRAME |  
| a() STACK FRAME |  
-----
```

Noen funksjoner som kaller hverandre

Psevdokode:

```
int a(int arg) { ...; ret_b = b(arg); ...; }  
int b(int arg) { ...; ret_c = c(arg); ...; }
```

Call Stack

c(...) returnerer

```
----- STACK -----  
|                       |  
|                       |<-- toppen av stack  
| c() STACK FRAME |  
| b() STACK FRAME |  
| a() STACK FRAME |  
-----
```

Noen funksjoner som kaller hverandre

Psevdokode:

```
int a(int arg) { ...; ret_b = b(arg); ...; }  
int b(int arg) { ...; ret_c = c(arg); ...; }
```

Call Stack

c(...) returnerer

```
----- STACK -----  
|                       |  
|                       |  
|                       |<-- toppen av stack  
| b() STACK FRAME |  
| a() STACK FRAME |  
-----
```


Noen funksjoner som kaller hverandre

Psevdokode:

```
int a(int arg) { ...; ret_b = b(arg); ...; }  
int b(int arg) { ...; ret_c = c(arg); ...; }
```

Call Stack

b(...) returnerer

```
----- STACK -----  
|                       |  
|                       |  
|                       |<-- toppen av stack  
| b() STACK FRAME |  
| a() STACK FRAME |  
-----
```

Noen funksjoner som kaller hverandre

Psevdokode:

```
int a(int arg) { ...; ret_b = b(arg); ...; }  
int b(int arg) { ...; ret_c = c(arg); ...; }
```

Call Stack

b(...) returnerer

```
----- STACK -----  
|                       |  
|                       |  
|                       |  
|                       |<-- toppen av stack  
| a() STACK FRAME |  
-----
```

Noen funksjoner som kaller hverandre

Psevdokode:

```
int a(int arg) { ...; ret_b = b(arg); ...; }  
int b(int arg) { ...; ret_c = c(arg); ...; }
```

Call Stack

a(...) returnerer

```
----- STACK -----  
|                       |  
|                       |  
|                       |  
|                       |<-- toppen av stack  
| a() STACK FRAME |  
-----
```

Noen funksjoner som kaller hverandre

Pseudokode:

```
int a(int arg) { ...; ret_b = b(arg); ...; }
int b(int arg) { ...; ret_c = c(arg); ...; }
```

Call Stack

```
a( ... ) returner
```

[illegible]

Noen funksjoner som kaller hverandre

Psevdokode:

```
int a(int arg) { ...; ret_b = b(arg); ...; }  
int b(int arg) { ...; ret_c = c(arg); ...; }
```

Call Stack

Stack frame blir plassen i minnet
som brukes til funksjonens data:
allokeres for hvert funksjonskall

Hvor er `main` sine variabler?

Aktivitet: funksjonskall med stack

Den nederste koden bruker stacken fra tidligere til å returnere resultatet. Endre koden til også å bruke stacken til argumentene!

Vanlig funksjonskall

```
char subtract(char a, char b) {  
    return a - b;  
}
```

Med stack <https://bit.ly/3B0WJXz>

```
void subtract(char a, char b) {  
    push(a - b);  
}  
  
int main() {  
    subtract(6, 5);  
    printf("6 - 5 = %d\n", pop());  
}
```

Løsningsforslag <https://bit.ly/2YplKxo>

```
void subtract() {  
    char a = pop();  
    char b = pop();  
    push(a - b);  
}
```

// i main blir det (har ikke plass til alt på slide):

```
push(5);  
push(6);  
subtract();  
printf("6 - 5 = %d\n", pop());
```

PUSH 5	// put arguments on stack
PUSH 6	
CALL subtract	// jump to subtract code
POP r1	// pop return value into register 1

Diskusjon: hva er en alternativ måte å sette av plass til funksjonskall i minnet?
Hva er fordeler/ulemper?

addresser.c

Hovedpoeng

1. Funksjonskall skjer ved at variabler/argumenter får plass i en stack frame på call stack
2. Allokert minne ligger på “heap”
3. disse er på “hver sin side” av minnet og vokser mot hverandre

Oppgave (hvis tid)

Skriv et program som estimerer hvor stor stacken har lov til å være på ditt system